

Barikādēm 30 sākam atzīmēt jau šogad

Publicēts: 12.11.2020.

Informācija presei

2021. gada janvārī apritēs 30 gadi, kopš 1991. gada janvāra barikādēm, kad Latvijas neatkarības atbalstītāji aizstāvēja valsts brīvību pret militārām akcijām un neatkarības pretiniekiem.

Barikādes bija nozīmīgs tautas pašapziņas un gribas izpausmes brīdis, kad cilvēki bija

apņēmības pilni nosargāt savu zemi un brīvību. Tā bija nevardarbīgās pretošanās izpausme, masveidīga gatavība aizsargāties bez ieročiem, kad, Latvijas Tautas frontes aicināti, cilvēki izveidoja barikādes apkārt stratēģiski svarīgiem objektiem Rīgā un citur Latvijā. Pateicoties plašajai sabiedrības iesaistei, neatkarības pretinieku mēģinājums pārņemt varu izgāzās. 1991. gada janvāra barikādes ir arī izcilis un unikāls starptautiskas nozīmes nevardarbīgas pretošanās piemērs, kā arī būtiska Latvijas vēstures sastāvdaļa.

99 Ministru prezidenta biedrs, tieslietu ministrs Jānis Bordāns: “1991. gada barikādes pierāda to, ka latvieši ir drosmīgi un patriotiski. Manuprāt, katrs drosmes pierādījums ir atcerēšanās un godināšanas vērts. Vēsture palīdz izjust piederību savai nācijai tagadnē. Atceres pasākumu jēga un pats svarīgākais mērķis ir barikāžu dalībnieku godināšana, kas līdz ar to ikkatram latvietim ļauj atcerēties barikāžu notikumus un to nozīmi Latvijas neatkarības atjaunošanā”. Mūsu uzdevums radīt paliekošas

vērtības barikāžu dalībnieku un visas sabiedrības atmiņā, lai nodotu tās no paaudzes uz paaudzi, veicinot notikumu liecību un atmiņu saglabāšanu, uzsver J. Bordāns.

99 1991. gada barikāžu dalībnieku biedrības prezidents Renārs Zaļais: "1991. gada barikāžu muzejs

izsludina Barikādēm 30 centrālos notikumus un programmu, kas būs īpaši

veidota visu notikumu baudīšanai tiešsaistē, sniedzot iespēju to skatīties visiem interesentiem, barikāžu dalībniekiem, viņu ģimenēm un draugiem. Muzejam gaidāma arī jauna izstāde un digitāli un virtuāli jaunumi, par ko priecāsimies informēt drīzumā. Sākam gatavoties visai Latvijai tik nozīmīgam notikumam un aicinu visus sekot līdzi muzeja sociālajiem kontiem!".

99 1991. gada barikāžu dalībnieku biedrības valdes loceklis Romualds Ražuks: "Barikādes nesākās uzreiz un pašas no sevis. Notika ilgstošs plānošanas periods, kur nozīmīgākais pieņemtais dokuments ir 1990. gada 11. decembrī Latvijas Tautas frontes valdes paziņojums visiem Latvijas neatkarības atbalstītājiem, Rīcības plāns X stundai. Plānam bija divas daļas, kur pirmā barikāžu laikā tika arī izpildīta. Tādēļ Barikādēm trīsdesmitgadi sākam atzīmēt jau šogad. Un prieks, ka Barikāžu 30 moto ir "Dzīvot tautai, būt vienotiem Latvijai", kas ir Rīcības plāna X stundai noslēdzošais teikums".

Paredzētas īpašas tiešsaistes sarunas – "1991. gada barikāžu atmiņu vakari ar Renāru Zaļo un Romualdu Ražuku," kas notiks 12., 26. novembrī, 3. un 10. decembrī plkst. 18.00 1991. gada barikāžu muzeja kontā [Facebook.com/Barikades1991](https://www.facebook.com/Barikades1991). Stundas garumā gremdēsimies sarunās par gatavošanās posmu un, kas notika, lai barikādes realizētos. Skatītājiem būs iespēja uzdot jautājumus.

1991. gada barikāžu muzejs izziņo konkursu par labāko barikāžu laika fotogrāfiju

iespējamu izmantošanu lielformāta fotogrāfiju izstādē Doma laukumā. Muzejs ļoti aicina barikāžu laika fotogrāfus – gan profesionāļus, gan amatierus, pārskatīt savus personiskos arhīvus un, savstarpēji vienojoties, nodot fotogrāfijas glabāšanā 1991. gada barikāžu muzeja krājumā. Īpaši tiek gaidītas fotogrāfijas no reģioniem. Paraugus, lūdzu, sūtiet līdz 2020. gada 13. decembrim uz info@barikades.lv.

Tiks apkopoti izglītības iestāžu un pedagogu labās prakses piemēri barikāžu notikumu izzināšanā un atceres norišu organizēšanā, kuru mērķis ir bērnu un jauniešu patriotisma un pilsoniskās līdzdalības veicināšana, paaudžu vienotības un vēsturiskās atmiņas stiprināšana, atceroties Latvijas valstij nozīmīgus notikumus. Valsts izglītības satura centrs aicina pedagogus kopā ar skolēniem apkopot savu līdzšinējo pieredzi 1991. gada barikāžu notikumu izzināšanā un piemiņas saglabāšanā un izveidot prezentācijas ar labās prakses piemēriem. Līdz 2020. gada 13. decembrim jānosūta prezentācija, noslēguma sarīkojums notiks 2021. gada 28.

janvārī. Nolikums pieejams Valsts izglītības satura centra mājaslapā: <https://www.visc.gov.lv/lv/audzinasana-pasakumi>

Nozīmīgākie notikumi 2021. gada janvārī

Visiem notikumiem tiks nodrošinātas interneta tiešraides.

Fotoizstādes "Barikāžu četrpadsmit dienas un nakts" Brīvības laukumā un "Barikāžu stāsti" Doma laukumā, Rīgā no 2021. gada 13. līdz 25. janvārim, izstāžu kurators Ilmārs Znotiņš.

Fotoizstādē "Barikāžu četrpadsmit dienas un nakts" pie Brīvības pieminekļa, atbilstoši hronoloģijai, tiks izvietoti četrpadsmit lielformāta stendi, kā atsauce uz 1991. gada barikāžu aktīvāko laiku no 13. līdz 26. janvārim visā Latvijā. Fotoizstāde "Barikāžu stāsti" Doma laukumā būs uz 30 lielformāta stendiem izvietoti vizuāli stāsti par Barikāžu norisi Latvijas pilsētās un Rīgā.

Barikāžu trīsdesmitgadei veltīta konference "X stunda. Barikādēm 30", Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Rīgā, 2021. gada 13. janvārī, 10.00

Konferenci atklās Latvijas Valsts prezidents Egils Levits. Tā laika aktīvie barikāžu dalībnieki, Tautas Frontes, tā laika valdības un Augstākās padomes biedri referātos un paneldiskusijās atskatīsies uz 1991. gada janvāra notikumiem, pamatā aplūkojot trīs tematiskās līnijas: 1) gatavošanās barikādēm, tostarp cilvēki, kas tās organizēja; 2) pievēršanās cilvēkiem, kuri, savas pašiniciatīvas vadīti, nesavtīgi atbalstīja barikāžu norisi; 3) pašmāju un ārvalstu mediju loma notiekošā informēšanā. Ņemot vērā, ka pagājuši jau 30 gadu, mūsdienu sabiedrība var just zināmu atsvešinātību no nesenās pagātnes notikumiem. Tādēļ konferences ievadā jaunais vēsturnieks Edgars Engizers ar paudzes distanci analizēs un aktualizēs barikāžu nozīmi Atmodas laika kontekstā.

1991. gada barikāžu atceres ugunsкура iedegšana Zaķusalā, Rīgā, 2021. gada 13. janvāris, 18.00

Atceres ugunsкура iedegšanai Zaķusalā ir dziļi simboliska nozīme, ņemot vērā, ka barikāžu laikā Latvijas Televīzijai bija vitāli svarīga un simboliska loma patiesas informācijas nodrošināšanai sabiedrībai. Ugunsкура iedegšanas laikā paredzēts jaunsargu svinīgais solījums, Nacionālo bruņoto spēku tehnikas demonstrējums.

1991. gada barikāžu atceres ugunsкура iedegšana pie Vecmīlgrāvja tilta, Rīgā, 2021. gada 16. janvāris, 16.00

Pie Vecmīlgrāvja tilta atrodas piemiņas zīme "Baltais krusts", kas veltīta barikāžu laika pirmajam upurim, Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas šoferim Robertam Mūrniekam, kurš tika nošauts apšaudē pie Vecmīlgrāvja tilta barikādēm 1991. gada 16. janvārī. Šī vieta barikāžu laikā bija nozīmīga ar to, ka bija pirmais postenis ceļā no OMON bāzes uz pilsētas centru. Tradicionāli katru gadu 16. janvārī plkst. 16:00, pie Baltā krusta notiek atceres pasākumi, kuros piedalās barikāžu aizstāvji, zemessardzes 13. bataljona veterāni un 13. Zemessardzes bataljona zemessargi, smago automašīnu šoferi no Cēsīm un Valmieras, kuri šeit atradās barikāžu dienās, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas darbinieki, Rīgas 28. un 31. vidusskolas un Jaunciema pamatskolas audzēkņi, kā arī Roberta Mūrnieka tuvinieki.

Vēsturiskā 1991. gada barikāžu rekonstrukcija Doma laukumā, Rīgā, 2021. gada 20. janvārī, 10.00-22.00

Doma laukumā iecerēts centrālais Barikādēm 30 notikums – 1991. gada janvāra barikāžu rekonstrukcija, kas simboliski, bet vienlaikus ar autentiskām atsaucēm atdzīvinās 30 gadu seno notikumu sajūtas un garu. Rekonstrukcijas laikā Doma laukumā iecerēts novietot vēsturisko auto transportu un lauksaimniecības tehniku, kā arī ar dažādu rekvizītu un rekonstruētu barikāžu palīdzību pie ugunskuriem radīt simbolisku oriģinālā notikuma vides iekārtojumu. Dienas laikā barikāžu rekonstrukciju pavadīs Atmodas laika mūzika, bet pēcpusdienā un vakarpusē sagaidāms dokumentāls iestudējums. Tā ievaros pie ugunskuriem dežurēs vēsturiskajam notikumam atbilstoši tērpti brīvprātīgie, skanēs 1991. gada barikāžu laika ziņu pārraides, bet ar emocionālo vēsturiskā notikumu gaitu iepazīstinās stāstnieka balss, finālā gaidāms atbilstošs muzikāls priekšnesums.

2021. gada 11. janvārī, plkst. 12.00 notiks preses konference, 1991. gada barikāžu muzejā, Krāmu ielā 3, Vecrīgā, kur tiks izziņota Barikādēm 30 pilnā programma, kas būs plaša un atkarīga no epidemioloģiskās situācijas valstī.

Seko jiet līdz 1991. gada barikāžu muzeja aktivitātēm sociālajos tīklos –

www.barikades.lv #Barikades1991

[Facebook.com/Barikades1991](https://www.facebook.com/Barikades1991)

[Instagram.com/Barikades1991](https://www.instagram.com/Barikades1991)

[Twitter.com/Barikades1991](https://twitter.com/Barikades1991)

[Youtube.com/Barikades1991](https://www.youtube.com/Barikades1991)

Ar cieņu un aicinot dzīvot tautai, būt vienotiem Latvijai,

Jeremejs Reinis Druvietis

Barikādēm 30 komunikācijas vadītājs

Tel. 29 29 39 38, e-pasts: mediji@barikades.lv

<https://www.tm.gov.lv/lv/jaunums/barikadem-30-sakam-atzimet-jau-sogad>